

RACJONALNA JAZDA Z UWZGLĘDNIENIEM PRZEPISÓW BEZPIECZEŃSTWA... 9

I.	Parametry ruchu silnika i pojazdu	9
1.	Parametry pracy silnika	10
1.1.	Moc silnika.....	10
1.2.	Moment obrotowy silnika	13
1.3.	Charakterystyka momentu obrotowego silnika.....	15
1.4.	Ekonomiczny i dynamiczny zakres obrotów silnika.....	17
1.5.	Jednostkowe zużycie paliwa	19
1.6.	Bilans energii silnika.....	23
1.7.	Charakterystyka silnika – podsumowanie.....	25
2.	Właściwości trakcyjne pojazdu	25
2.1.	Opory ruchu pojazdu.....	26
2.2.	Przełożenia skrzyni biegów a prędkość i siła napędowa pojazdu	29
2.3.	Prowadzenie pojazdu z automatyczną skrzynią biegów	32
2.4.	Optymalny zakres użytkowy obrotomierza	34
II.	Budowa pojazdu	35
1.	Nadwozia pojazdów	36
2.	Podwozie pojazdu	42
3.	Silnik spalinowy	43
4.	Układ napędowy.....	43
4.1.	Skrzynia biegów.....	47
4.2.	Sprzęgło	50
4.3.	Wał napędowy	55
4.4.	Most napędowy	56
4.5.	Przekładnia główna	56
4.6.	Mechanizm różnicowy	57
4.7.	Półoś napędowa	59
4.8.	Piasta koła	59
4.9.	Zwolnice	59
4.10.	Rodzaje układów napędowych.....	60
5.	Układ hamulcowy	63
5.1.	Hamulce cierne	64
5.2.	Hamulce sterowane elektrycznie	65
5.3.	Hydrauliczny i pneumatyczny układ hamulcowy	65
5.4.	Wieloobwodowy układ hamulcowy.....	67
5.5.	Hamulce działania ciągłego	68
5.6.	Elektryczne układy wspomagania hamowania	72
6.	Układ jezdny i zawieszenia	78
6.1.	Zawieszenie pojazdu	78
6.2.	Układ kierowniczy	84
6.3.	Geometria zawieszenia	86
7.	Układ elektryczny	90
8.	Układ chłodzenia silnika	91

SPIS TREŚCI

III. Technika i taktyka jazdy	93
1. Podstawowe definicje.....	93
2. Ułożenie w fotelu kierowcy	94
3. Ruszanie z miejsca	94
3.1. Ruszanie z miejsca w warunkach normalnych.....	95
3.2. Ruszanie z miejsca na wzniesieniu	95
3.3. Ruszanie z miejsca w warunkach utrudnionych	95
4. Jazda na wprost	97
4.1. Dobór prędkości	97
4.2. Tempomaty	98
4.3. Jazda na wprost we mgle.....	99
4.4. Ograniczniki prędkości	100
5. Pokonywanie zakrętów (łuków poziomych)	101
5.1. Siły działające na pojazd podczas jazdy na zakręcie	102
5.2. Pokonywanie zakrętów z zastosowaniem elektronicznych układów wspomagających	105
6. Pokonywanie wzniesień (łuków pionowych)	107
6.1. Wjazdy na wzniesienia.....	107
6.2. Zjazdy z wzniesień.....	108
7. Technika hamowania.....	108
7.1. Poślizg.....	108
7.2. Aquaplaning	109
7.3. Droga zatrzymania, droga hamowania pojazdu	109
7.4. Hamowanie pulsacyjne	112
7.5. Hamowanie na śliskich nawierzchniach	113
8. Technika jazdy – kultura jazdy.....	114
9. Optymalizacja zużycia paliwa.....	115
IV. Zawodowe manewrowanie pojazdem	117
1. Zachowanie się kierowcy na drodze.....	117
2. Bezpieczny załadunek i wyładunek pasażerów.....	120
3. Bezpieczny przewóz ładunku	121
3.1 Środek ciężkości	121
4. Bezpieczne wyprzedzanie	122
5. Bezpieczne cofanie.....	124
6. Jazda w kolumnie	126
STOSOWANIE PRZEPISÓW	129
I. Podstawowe akty prawne obowiązujące w zakresie zagadnień związanych z czasem pracy kierowców.....	129
II. Definicje.....	129
III. Czas pracy kierowców według przepisów unijnych, międzynarodowych i polskich	132
1. Rozporządzenie (WE) Nr 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r.....	132

SPIS TREŚCI

1.1. Normy prowadzenia pojazdu, wymaganych przerw i odpoczynków na podstawie Rozporządzenia 561/2006.....	133
1.1.1. Okresy prowadzenia pojazdu.....	133
1.1.2. Okresy odpoczynku kierowcy.....	139
1.2. Inne zagadnienia regulowane przez Rozporządzenie 561/2006.....	146
1.3. Odstępstwa od stosowania przepisów Rozporządzenia 561/2006.....	147
1.4. Wyłączenia ze stosowania przepisów Rozporządzenia 561/2006.....	149
2. Umowa europejska dotycząca pracy załóg pojazdów wykonujących międzynarodowe przewozy drogowe (AETR), sporządzona w Genewie dnia 1 lipca 1970 r.	157
3. USTAWA z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców. Kodeks pracy. .	160
3.1. Zagadnienia ogólne.....	160
3.2. Przewozy regularne do 50 kilometrów	164
3.3. Dokumentowanie dni wolnych od pracy	165
IV. Prawa i obowiązki kierowców w zakresie kwalifikacji wstępnej oraz szkoleń okresowych	169
1. Kwalifikacja wstępna	170
2. Szkolenie okresowe	172
3. Ważność prawa jazdy	176
4. Obowiązki pracodawcy w stosunku do kierowców	177
V. Urządzenia rejestrujące stosowane w transporcie drogowym	178
1. Tachografy analogowe i wykresówki.....	178
1.1. Zagadnienia związane z wykresówkami	179
1.2. Zagadnienia związane z tachografem analogowym	187
2. Tachografy cyfrowe. Karty do tachografów	191
2.1. Tachograf cyfrowy	194
2.2. Karta kierowcy	201
2.3. Wydruki	203
VI. Kontrola w zakresie czasu pracy i zagadnień związanych z prawidłowym użytkowaniem tachografów, wykresówek i kart kierowców. Sankcje karne	210
1. Podstawy prawne przeprowadzenia kontroli drogowej	210
2. Podmioty uprawnione do kontroli drogowej	210
3. Etapy kontroli drogowej	211
4. Analiza wykresówek	212
5. Kontrola tachografu i jego elementów składowych	213
6. Analiza danych cyfrowych	215
7. Naruszenia. Sankcje karne	216
BEZPIECZEŃSTWO OBSŁUGA i LOGISTYKA W ASPEKCIE ZDROWIA, RUCHU DROGOWEGO i BEZPIECZEŃSTWA	225
I. Bezpieczeństwo i higiena pracy	225
1. Akty prawne w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	225
2. Podstawowe definicje.....	225
3. Odzież robocza i ochronna.....	227

SPIS TREŚCI

4.	Prawa i obowiązki pracownika i pracodawcy	229
5.	Szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy	230
6.	Czynności przed rozpoczęciem pracy	231
7.	Czynności w trakcie pracy	232
8.	Nadzór nad przestrzeganiem przepisów „BHP”	233
9.	Wypadek przy pracy	234
10.	Pierwsza pomoc w wypadkach przy pracy	237
11.	Społeczne i finansowe skutki wypadków	239
II. Przestępstwa, napady oraz nielegalna imigracja		240
1.	Nielegalna imigracja	240
2.	Przemyt	243
3.	Metody i cele działań przestępczych	244
III. Predyspozycje fizyczne i psychiczne kierowcy		245
1.	Informacje wstępne	245
2.	Predyspozycje do wykonywania zawodu kierowcy	246
3.	Sen	249
4.	Zmęczenie	250
5.	Alkohol, lekarstwa i narkotyki	252
6.	Stres	256
7.	Typy osobowości człowieka	257
IV. Umiejętność oceny i zachowanie się w sytuacjach krytycznych		257
1.	Sytuacja krytyczna	257
2.	Zapobieganie sytuacjom krytycznym na drodze	259
3.	Wypadek drogowy	259
4.	Postępowanie ratownicze w wypadkach drogowych	261
5.	Ewakuacja osób z pojazdu	262
6.	Pożar	263
7.	Agresja i lęk	264
8.	Reakcja kierowcy na akty agresji	266
V. Budowanie wizerunku firmy transportowej		267
1.	Kultura osobista człowieka	268
2.	Jakość usług przewozowych	268
KRAJOWY I MIĘDZYNARODOWY PRZEWÓZ DROGOWY		271
I. Przewóz osób. Podstawy prawne. Rodzaje przewozów. Definicje		271
1.	Podstawowe akty prawne obowiązujące w zakresie zagadnień związanych z krajowym przewozem drogowym osób	271
2.	Rodzaje przewozów osób	272
3.	Definicje	272
4.	Uczestnicy procesu przewozowego oraz ich prawa i obowiązki	275
4.1.	Obowiązki przewoźnika	275
4.2.	Uprawnienia przewoźnika	276
4.3.	Obowiązki podróżnego	276
4.4.	Uprawnienia podróżnego	277

SPIS TREŚCI

4.5.	Obowiązki organizatora	277
4.6.	Umowa przewozu	277
4.7.	Przewóz bagażu	278
5.	Przewóz szczególnych grup pasażerów	280
5.1.	Przewóz dzieci	280
5.2.	Przewóz osób niepełnosprawnych	281
6.	Rozkłady jazdy	282
7.	Przejazdy ulgowe	290
II.	Przewóz rzeczy. Podstawy prawne. Rodzaje przewozów. Definicje	291
1.	Podstawowe akty prawne obowiązujące w zakresie zagadnień związanych z krajowym przewozem drogowym rzeczy	291
2.	Definicje	291
3.	Rodzaje przewozów rzeczy	293
4.	Uczestnicy procesu przewozowego	296
4.1.	Obowiązki nadawcy	296
4.2.	Uprawnienia nadawcy	297
4.3.	Obowiązki przewoźnika	298
4.4.	Uprawnienia przewoźnika	299
4.5.	Obowiązki odbiorcy	299
4.6.	Umowa przewozu	300
5.	Przewozy realizowane na podstawie konwencji międzynarodowych	301
5.1.	Konwencja CMR	301
5.1.1.	Umowa przewozu. Nadawca	302
5.1.2.	Przewoźnik. Kierowca	304
5.1.3.	Odbiorca	306
5.2.	Konwencja TIR	306
5.3.	Konwencja SAD	309
5.4.	Konwencja ATA	309
5.5.	Formuły INCOTERMS	310
6.	Zasady przewozu ładunków	311
6.1.	Informacje ogólne	311
6.2.	Wymiary pojazdów	313
6.3.	Naciski osi	316
7.	Ograniczenia w ruchu pojazdów	319
III.	Podjęmowanie i wykonywanie transportu drogowego osób i rzeczy	322
1.	Definicje	322
2.	Podjęcie działalności gospodarczej	323
3.	Ustawa o transporcie drogowym	323
3.1.	Rodzaje przewozów na podstawie ustawy o transporcie drogowym	324
3.2.	Przewozy wyłączone z ustawy o transporcie drogowym	324
3.3.	Licencja	325
3.4.	Przewozy na potrzeby własne	331
3.5.	Zezwolenia na przewóz osób	333
4.	Przewozy okazjonalne wykonywane zgodnie z Rozporządzeniem Rady (EWG) 684/92 i Rozporządzeniem Komisji (WE) NR 2121/98.	335
5.	Przewozy okazjonalne wykonywane na podstawie umowy INTERBUS	337

SPIS TREŚCI

6.	Zezwolenia na przewóz rzeczy	338
7.	Warunki wykonywania zawodu kierowcy w przewozach osób i rzeczy	342
8.	Dokumenty wymagane podczas realizacji drogowego przewozu osób i rzeczy .	345
9.	Warunki kontroli krajowego transportu drogowego osób i rzeczy	354